

trekken komen. Laatst deden mijn leerlingen van Exellius een presentatie over filosofen. In het Duits!”

Exellius is het paradedpaardje van SGR. Zes jaar geleden introduceerde directeur-bestuurder Betty van Nieuwenhuizen deze super vwo-klas, om Zuidoost ook een bollebozenniveau te geven, als alternatief voor de populaire gymnasia elders in de stad, waar veel kinderen werden uitgeloot. Ongeveer tegelijkertijd begon het Hyperion Lyceum in Noord.

Maar zoals het bij het Hyperion stormloopt en het de populairste vwo-school van de stad werd, zijn de Exellius-classes nog klein en worden jaarlagen regelmatig samengevoegd. Zelfs voor een ambitieuze vwo-klas kiezen kinderen niet voor Zuidoost en het helpt niet dat het stadsdeel het laagste aantal vwo-adviezen telt van de stad.

Hoewel de vmbo-lagen goed lopen, vulden de achthonderd leerlingen die de brede scholengemeenschap momenteel telt niet het hele gebouw. De klassen zijn overzichtelijk klein. Maar ook veel lokalen staan leeg.

Viveca (15) en Destiny (15) uit de Exelliusklas hadden laatst een uitwisseling met Het 4e Gymnasium, zo'n school waar iedereen blijkbaar heen wil, gezien de reservelijsten en uitlootcijfers. Maar zij waren niet zo onder de indruk. “Het was daar wel rustiger,” zegt Viveca. “Maar we misten de gezelligheid.”

In de kantine staan de 15-jarige Nermin, Chloë en Fer-Rinia uit 4 havo. Chloë: “Ze geven je echt veel kansen, ik ga straks vwo doen.” Bovendien word je hier niet gediscrimineerd, zegt Nermin. “Iedereen komt ergens anders vandaan en daar is respect voor.”

Kantinejuf en coach

Sandra Smeenge (37) kent scholen, ze caterde al eerder in kantines voor ze zeven jaar geleden naar SGR kwam. Broodjes kaas, gezond, worst; dat loopt altijd goed. Maar SGR is anders, hier kocht niemand zijn broodje bij haar. Samen met Oom Harry van de Supertoko stapte ze over op broodjes moksi (varken en kip), bakkeljauw, kip saté en pom – die lopen als een trein. Het is geduchte concurrentie voor de dönerboxen (döner, friet, sla en knoflooksaus) die de jongeren maar al te graag voor 2,50 euro halen in winkelcentrum Reigersbos.

Behalve kantinejuf is Smeenge ook een soort coach. “Kinderen vertrouwen me, ze

vertellen hun verhaal.” Niet zelden blijven leerlingen nog even hangen, tot vijf uur zelfs. “Thuis is er niemand, dan zijn ze liever hier.”

Een meisje neemt Smeenge na de pauze apart, ze vertelt dat ze eindelijk een afspraak heeft gemaakt met een psycholoog. Smeenge knikt begrijpend en legt even haar hand op haar arm.

SGR begon dit jaar een stevige promotiecampagne met nieuwe slogans, T-shirts, een rondgang langs alle basisscholen in Zuidoost en enthousiaste ouders op de open dagen. De hoop was 180 nieuwe leerlingen te trekken, en dan ook zeker die ruim 30 procent leerlingen met havo- en vwo-advies die het stadsdeel telt.

Voor de dochter van Arni Roeland, zelf oud-leerling van SGR, was de keuze duidelijk. Geen Spinoza Lyceum – een van de populairste scholen van de stad – maar SGR. “Mijn dochter houdt van dansen en sport, ze krijgt hier zelfs les van docenten van Dansacademie Lucia Marthas.”

Ook een meevaller: er zijn hier nooit

problemen met drugs, sigaretten of alcohol. Roeland weet niet eens waarom dat is, want ook jongeren in Zuidoost zoeken heus de grenzen op. “Mijn oudste dochter zit op het St. Nicolaaslyceum in Zuid, waar het in de ouderraad regelmatig gaat over het inperken van blowen, roken en drank, maar dat is hier niet aan de orde.”

Inspectie-oordeel

Josephine ter Steeg, moeder van twee zoons in het Exellius, twijfelde lang voordat ze haar kinderen hierheen liet gaan. “Maar vanaf dag één was ik aangenaam verrast.” Ze is wit, haar kinderen zijn bicultureel. “We zijn ook gaan kijken op het minst witte gymnasium in de stad, het Cygnus, maar daar voelden mijn zoons zich niet thuis.”

Aan het einde van de schooldag vegen twee van de vier conciërges de aula. Een paar jongens en meisjes maken huiswerk, anderen zitten te kaarten. Dankzij de vier conciërges is de school brandschoon. Wie kliert, wordt aangesproken. Wie onbekend

‘ZE GEVEN JE ECHT VEEL KANSEN, IK GA STRAKS VWO DOEN’

de school binnenloopt, wordt naar de juiste persoon begeleid.

Ondanks de inspanningen om SGR op de kaart te zetten, komen er in het nieuwe schooljaar niet meer dan 138 leerlingen bij, van wie slechts 15 naar Exellius gaan. En dat terwijl andere scholen honderden overintekeningen hadden.

Het helpt niet dat de vwo-afdeling een tijdje het oordeel ‘zwak’ kreeg van de onderwijsinspectie. De school gaf kinderen misschien te veel kansen, denkt directeur Betty van Nieuwenhuizen. “Daardoor vielen de resultaten tegen.”

Niet meer dan 60 procent haalde in het jaar 2015/16 zijn vwo-diploma, met een 5,5 gemiddeld.

Dat slechte inspectieoordeel is sinds begin 2016 verleden tijd. “We hebben het vwo grondig aangepakt.” De leerlingen kregen extra bijlessen en examentraining in de meivakantie. Dit jaar slaagde 93 procent van de vwo'ers, dat is boven het landelijke gemiddelde.

“De goede dingen die we doen, hebben we te veel achter hekken geplaatst,” zegt

docent wiskunde Cindy Chin-a-kwie, een vrouw met zo'n aanstekelijke lach dat je wel moet meelachen. Goed nieuws, zoals de jongen die eerste werd bij de columnwedstrijd van de OBA, of het meisje dat een wiskundeolympiade won. Chin-a-kwие zette onlangs op SGR een leesclub op, waar kinderen zelfs werken aan een eigen roman.

Ze vermoedt dat racisme een rol kan spelen bij het mijden van de school. Er lopen weinig witte kinderen rond ja, maar is het dan een zwarte school? “Zelfs ouders uit de buurt denken dat als er te veel zwarte kinderen zitten, dat de school dan niet deugt.”

Chin-a-kwie snapt dat niet. “Je zou ook economisch kunnen denken: je hoeft geen geld aan de metro uit te geven en je hebt meer tijd om te chillen met vrienden als je niet hoeft te reizen.”

Van Nieuwenhuizen denkt dat het vooral aan onwetendheid ligt dat kinderen en hun ouders niet voor haar school kiezen. “Als ze zouden komen kijken, zouden ze zien hoe goed het hier is.” ●